

Kormányszóvivői tájékoztató

Június 1-jétől átlagosan 20 százalékkal emelkedik a háztartási energiahordozók fogyasztói ára. A legnagyobb mértékben a szén drágul meg, 47 százalékkal, ezt követi a brikett 39 százalékkal, a koks 30 százalékkal, a tüzfű 43 százalékkal, a háztartási tüzelőolaj 15 százalékkal, a vezetékes gáz 20 százalékkal, illetve a propán-bután gáz 20 százalékkal. Villamos-energia-áremelés csak Budapestén lesz. A nappali áram 36 százalékkal kerül majd többbe a fővárosban. Az áremelkedésekről csütörtöki ülésén hozott döntést a Minisztertanács. Ugyancsak határozat született utalópólisról, a közúthálózat fejlesztésére és fenntartására, ennek pénzügyi fedezetét részben a benzin fogyasztói árának emelésével teremtik meg. A döntésnek megfelelően péntek 0 órától literenként 2 forinttal emelkedik a különféle oktánszámú benzinek fogyasztói ára. Az olommentes, 95 oktánszámú, úgynevezett Eurosuper benzin ára literenként egy forinttal növekszik.

A kormány ülésének napirendjéről, határozatairól Marosán György szóvivő tájékoztatta a magyar és a nemzetközi sajtó képviselőit délután a Parlamentben. Elmondta, hogy a kormány a belügyminiszter jelentése alapján megtárgyalta a határozat hosszú távú feladatairól szóló előterjesztést. A testület szükségesnek tartotta egy törvény kimunkálását az államháztartásról, a határozatról és határolásról. Ugyancsak fontosnak ítélte a határozat ellenőrzési módszereinek egyszerűsítését és gyorsítását. A belügyminiszter javaslatát elfogadva a Minisztertanács támogatja a statisztikai adatlap megszüntetését, illetve a külföldiek határátlépésével kapcsolatos adminisztráció csökkentését.

A tavalyi állami költségvetés végrehajtását értékelve a kormányülés megállapította: az államháztartás hiánya megegyezik ugyan az előirányzattal, azonban a költségvetés helyzete súlyosabb a korábbinál. A költségvetés értékeléséhez kapcsolódott a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság és a Pénzügyminisztérium

jelentése a pénzügyi ellenőrzések tapasztalatairól. A vizsgálatok a népgazdaság szinte minden területén szabálytalanságok tömegét tárták fel, felszínre hozva a számviteli rend és a bizonylati fegyelem hiányosságait.

A Minisztertanács minden bizonnyal legnagyobb érdeklődéssel várt döntéséről, az áremelkedésekről Vissai Ferenc, az Országos Árhivatal elnöke adott tájékoztatást. A döntés előzményeiről elmondta, hogy a kormány valójában már tavaly decemberben elhatározta a háztartási energiahordozók árának átlagosan 30 százalékos emelését. Az idei inflációs folyamatokat figyelembe véve azonban az Országos Árhivatal a tervezettnél kisebb mértékű változtatásokat javasolt a kormánynak. A Minisztertanács a SZOT-tal folytatott megbeszélések után e javaslat alapján hozta meg döntését. A fogyasztói árak emelkedését mindenekelőtt az indokolja, hogy a lakosság a háztartási energiahordozókat jelenleg általában jóval kevesebbet fizet, mint amennyi a beszerzés, az előállítás költsége. A különbözetet állami támogatás fedezi. A népgazdaság egyensúlyi helyzete, a nemzetközi pénzügyi szervezetek irányában vállalt kötelezettségek szükségessé teszik a támogatások csökkentését. A lépülő költségvetési támogatások gyakorlatilag a fogyasztói árak automatikus növekedését idézik elő. Ennek megfelelően alakult az árváltozások általános elve is: minél nagyobb mértékű az ártámogatás az egyes energiahordozókon, annál nagyobb most a fogyasztói ár emelése. Az energiahordozókon belül külön figyelmet érdemel a villamos energia. Több fórumon régóta kifogásolják, hogy a

mai áramdíjak társadalmilag igazságtalanul alakulnak, mivel az ország egyes településein alacsonyabb, másutt magasabb díjat fizetnek a lakosok. Budapest példájul a nappali áramdíj jelenleg 1 forint 25 fillér kilowattóránként, a kiemelt városokban 1 forint 70 fillér, a vidéki városokban 2 forint 5 fillér, míg a falvakban 2 forint 45 fillér. A mostani villamosenergia-áremelés egyfajta támogatáscsökkentésként is értelmezhető, lényege azonban az indokoltan különbségek mérséklése. Ennek megfelelően kiemelt városokban 1 forint 25 fillérről 1 forint 70 fillérré emelkedik kilowattóránként. Az éjszakai áramdíj, amely országsszerte egységesen 90 fillér kilowattóránként, nem változik. A kormánynak egyébként elhatározott törekvése, hogy tovább csökkentse a díjtelek különbözőségét.

A benzináremeléssel kapcsolatban Vissai Ferenc elmondta, hogy azt megelőzően számos, más eljárással is felvetődött az üthálózat fejlesztési forrásainak pótlása. Miután az autópályadíj megbukott, az autópályák bevezetését pedig elvetették, a szokványos benzináremelésnél kötött ki a kormány. A döntés lényege: a közforgalmi üthálózat fejlesztésére és fenntartására utalapot létesítenek, s a benzináremelés ennek részleges pénzügyi fedezetéül szolgál. Az alapbevételeinek, kiadásainak és működési költségvetésének rendjét a közlekedési, hírközlési és építésiügyi miniszter dolgozza ki, a pénz felhasználását pedig egy társadalmi bizottságnak kell ellenőriznie. A társadalmi testületben helyet kapnak az Országgyűlés illetékes bizottságainak képviselőivel is.

Grósz Károly fogadta a VSZ politikai főcsoportfőnökeit

Grósz Károly, az MSZMP főtitkára tegnap, csütörtökön fogadta a VSZ-tagállamok hadseregeinek politikai főcsoportfőnökeit, akik Budapestén tartják soros

tanácskozásukat. A küldött-ségek nevében Alekszej Lizicsev, a szovjet hadsereg és haditengerészeti flotta politikai főcsoportfőnöke adott tájékoztatást munkájukról.

Vastagh Pál olaszországi megbeszélései

Szeged és Párma Udine és a JATE

Vastagh Pál, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Csongrád megyei pártbizottság első titkára, aki az Olasz Szocialista Párt kongresszusán tartózkodik Olaszországban, megbeszéléseket folytatott több olasz városban helyi vezetőkkel, egyetemeken, valamint üzletemberekkel, akik közös vállalkozásokra, kooperációs kapcsolatokra törekcsenek Magyarországon.

Pármban Vastagh Pál találkozott Lauro Grossi polgármesterrel, akivel Szeged és Párma tervezett testvérvárosi kapcsolatáról

folytatott eszmecsere, majd az egyetemen a helyi és a szegedi egyetem kapcsolatairól tárgyalt. Felkeresett Pármban és Emilia-Romagna tartományban több hűsüzemet, köztük a Mezzogiul cégét, amely a magyar baromfi, s ezen belül is a szentesi baromfifeldolgozó termékeinek legnagyobb olaszországi vásárlója. (Évi 18-20 ezer tonna magyar baromfit vesz átváltó feldolgozásra és értékesítésre.)

Veronában, amely a világ egyik legnagyobb mezőgazdasági vásárának ad

otthont, egy takarmányüzemet keresett fel, és tárgyalt a vásárigazgatósággal, valamint a helyi kereskedelmi kamarával.

Udinében (Friuli tartomány székhelyén) üzletember-találkozón vett részt, és a helyi egyetem és a szegedi JATE kapcsolatairól folytatott megbeszélést. Udine és Triest környékén több sikeres olasz-magyar vegyes vállalat működik már, köztük az Oetl Motortorgyártó Rt., amelyik a volt Gábor Áron Gépgyárat vette át.

Magyar-osztrák kamarai megbeszélések

Magyarországot fair partnernek ismerték meg, s ami-re a magyar tárgyalófelek a szavukat adták, azt tartani is fogják — mondotta bizakodóan Rudolf Sallinger, az Osztrák Szövetségi Gazdasági Kamara elnöke magyarországi tárgyalásait követő sajtótájékoztatóján csütörtökön, a Magyar Gazdasági Kamarában.

Elmondotta, hogy tudomásul vették a nagymarosi vízlepcső építésének leállítását, de ezt a lépést egyelőre ideiglenesnek tekintik. Ha mégis véglegessé válik, a két ország közötti áramszolgáltatási megállapodásnak mindenképpen érvényben kell maradnia. Az osztrák gazdasági miniszter a jövő héten hívja össze a vállalkozásban részt vevő cégek képviselőit, hogy összegezzék az eddig felmerült költségeket.

Ezeket Magyarországnak mindenképpen meg kell térítenie, s kártalanításra is igényt tartanak. Arról nem volt hajlandó nyilatkozni

Rudolf Sallinger, hogy mekkorára becsüli a teljes osz-szeget.

A Budapest-Bécs világhálózattal kapcsolatos előkészületekről Karl Kehrér, az osztrák Kamara főtitkára annyit közölt, hogy osztrák részről mindent megtesznek az előkészületek gyorsításáért. A szükséges épületek felépítésére és üzemeltetésére részvénytársaság alakul Ausztriában, amelynek érdekelt az osztrák állam, valamint Bécs városa is. A vállalkozásban tőkével magánszemélyek is részt vehetnek.

Gábor András, a Magyar Gazdasági Kamara elnöke

szerint a magyar vállalatokat is az osztrákokéhoz hasonló feltételű kártérítés illeti meg. Egyébként arra is felhívta a figyelmet: „Nagyon jó lenne, ha az erőműépítéssel kapcsolatos vita minél előbb lezárna, és az abban részt vevő politikai erők figyelmüket a gazdaság helyzetére fordítanák. Fejlett demokrácia ugyanis csak szilárd gazdasággal rendelkező országban valósítható meg.” A Magyar Gazdasági Kamara szerint a világhálózattal összennemzeti vállalkozásnak kell tekinteni, amelytől a gazdaság élénkítése, a struktúraváltás felgyorsítása várható. Magyarországon is vállalkozás-szerűen kell megvalósítani a rendezvényt, és szükséges, hogy hazánkban is megalkuljon a létesítmények felépítésével foglalkozó konzorcium.

„Behajtjuk a kártérítést”

Ausztria behajtja a vállalatának járó kártérítést, és Magyarország már egyértelműen megígérte, hogy eleget tesz kötelezettségeinek — közölte Wolfgang Schüssel osztrák gazdasági miniszter a nagymarosi építkezés leállításának következményeiről nyilatkozva.

— Magyarország az elmúlt években minden esetben betartotta a szerződéseket, így abból indulhatunk

ki, hogy az elért nemzetközi tekintélyt nem fogja könnyelműen kockáztatni — jelentette ki Schüssel az APA osztrák hírügynökségnek adott, csütörtökön közreadott interjújában.

— Nincs ok a pánikra — mondta a miniszter. — A nagymarosi vízlepcső építésének leállítása nem terheli meg Ausztriát. A tervezett Budapest-Bécs világhálózattal a nagymarosi fel-függesztés nem veszélyeztet-ti — tette hozzá.

— Valószínűleg nem a nagymarosi lesz az egyetlen

olyan megtervezett dunai vízi erőmű, amelyet nem építenek meg — állapította meg az osztrák hírügynökség.

Idézte Schüsselnek azt a kijelentését, hogy belátható időn belül nem építenek dunai erőművet Bécs és a magyar határ között. — Ausztriának egyelőre nem kell energiaellátási gondoktól tartania, és ezért egyelőre nem szükséges újabb vízi erőmű létesítése — állapította meg az osztrák gazdasági miniszter.

Pontos állapotfelmérés

Ezekben a napokban a Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Minisztérium felkérésére a vízügyi hatóságok és az Oviber szakemberei közösen bejárják a nagymarosi vízi erőmű által érintett Duna-szakaszon, illetve az Ipoly mentén a területet, hogy pontos állapotfelmérést készítsenek. Számba vegyék azokat a tennivalókat, amelyeket a

beruházás felfüggesztése miatt mielőbb el kell végezni. Ezek közé tartoznak az árvízvédelem és az állagmegőrzés szempontjából elengedhetetlen töltésépítési, partmegerősítési munkák; a hatósági felmérés eredményét, illetve a javaslatot megküldik a minisztériumnak. Egyébként magában a nagymarosi óriási munkagödörben továbbra is csupán a szivattyúk dolgoznak.

Dánpataki tömbházak

Településfejlesztés

Új községközpont avatásáról ad hírt a Nagybányán megjelenő Bányavidéki Fáklya. A hetilap közli, hogy május 4-én Dánpataka adminisztratív szempontból megújult: községközponttá nyilvánították. Ez azt jelenti, hogy hozzá tartozik 12 falun kívül két olyan település — Dragavilma és Karulyfalva —, amelytől az átszervezésel megvonták a községközponttá „minősítést”. Így ez a két település a jövőben faluként lesz nyilvántartva. A területi-közigazgatási átszervezés előtt Dragavilma községközpontához egy Karulyfalvához pedig négy falu tartozott — ezek között

volt az időközben községközponttá előlépett Dánpataka is, amely áprilisban közigazgatási értelemben még falu volt. Valenti Lapusului, azaz Dánpataka a jövőben tovább fejlődik: 70 lakos tömbházak épülnek, szülőotthont, orvosi rendelőt, kultúrotthont kap, és bővítik a meglévő általános iskolát is. Romániában a területi közigazgatási átszervezéssel a községek száma 346-tal csökken, 2705-ről 2359-re módosul.

Áremelések

Az állami költségvetés hiánya szükségessé teszi a különböző támogatások csökkentését. Erre a kormány a gazdaság külső pénzügyi egyensúlyának fenntarthatósága érdekében is kötelezettséget vállalt. A háztartási energiák fogyasztói árának korábban elhatározott és most megvalósuló emeléseire alapvetően a támogatások mérséklése miatt kerül sor.

A Minisztertanács döntése alapján a közforgalmi üthálózat fejlesztésére és fenntartására „utalapot” kell létrehozni. Az alap pénzügyi fedezetét részben a motorbenzinnek fogyasztói áremelése szolgál. Az áremelés következtében keletkező állami többletbevitel teljes egészében az utalópólisba kerül. A kormány kötelezte a közlekedési, hírközlési és építésiügyi minisztert, hogy dolgozza ki az utalópólis képzésére és működésére vonatkozó szabályokat. Az alap felhasználását társadalmi bizottság ellenőrzi. Ennek munkájában részt vesznek az Országgyűlés illetékes bizottságainak képviselői is. A háztartási energiahordozók ára (díja) 1989. június 1-jétől átlagosan 20 százalékkal növekszik. Ezen

A Minisztertanács közleménye a háztartási energiahordozók és a benzin fogyasztói árának emeléséről

belül a szén ára átlagosan 47 százalékkal, a briketté 39 százalékkal, a koksé 30 százalékkal, a tüzfű 43 százalékkal, a háztartási tüzelőolaj 15 százalékkal, a propán-bután gázé 20 százalékkal, a távhőszolgáltatásé 27 százalékkal emelkedik. A vezetékes gáz díja 20 százalékkal nő. Egyidejűleg az ország néhány területén még érvényesülő alacsonyabb díjak — a területi különbségek mérséklése érdekében — az átlagosnál nagyobb mértékben emelkednek. A villamos energia nappali díja — ugyancsak a területi különbségek csökkentése miatt — csak Budapestén emelkedik 36 százalékkal. Az országosan egységes éjszakai áram tarifája, valamint a vidéki áramdíjak nem változnak. Az átlagos árváltozási mértékeket az alábbi tényleges árak szemléltetik: például a Budapestén vásárolt berentei (mosott) rostált aknaszén pályaudvari telepi fogyasztói ára 100 kilogrammonként 67,50 forintból 98 forintra, az import lángborsó széné 175,60 forintból 273 forintra, a tatabányai tőjásbriketté 117,50 forintból 159,50 forintra, az extra dió I. koksé 320 forintból

412,60 forintra, a tüzfű 117 forintból 164 forintra nő. Budapestén a szilárd tüzelőanyagok házhoz szállítási díja a 100 kilogrammonkénti 9,80 forintból 19,80 forintra változik. A háztartási tüzelőolaj literenkénti ára 8 forintból 9,20 forintra emelkedik. Az 5 kilogrammnál nagyobb töltési súlyú, palackban forgalmazott propán-bután gáz kilogrammonkénti ára a fűtési idejében 9,20 forint, a fűtési idejében kívül 6,80 forint lesz. A távfűtés légköbméterenkénti díja 34,20 forintból 43,20 forintra, a távfűtésvezető

tatás vízköbméterenkénti díja pedig 17,40 forintból 22,20 forintra emelkedik. A villamos energia nappali áram kilowattóránkénti díja Budapestén 45 fillérről 1,25 forintból 1,70 forintra nő. A vezetékes gáznál és a villamos energiánál a fel-emelt díj csak az augusztus 1. után leolvasott fogyasztásra érvényes.

A motorbenzin fogyasztói ára 1989. május 19-étől literenként 2 forinttal, a kevesebb környezetszennyező olommentes benzinné literenként 1 forinttal emelkedik. (MTI)

A MOTORBENZINEK FOGYASZTÓI ÁRÁNAK VÁLTOZÁSAI

Megnevezés	1989. máj.			
	Jelenlegi fogy. ár Ft/l	Az áremelés összege Ft/l	19-étől érv. mértéke százalék	új fogy. ár Ft/l
1. AB-86 normálbenzin	22,50	2,00	8,9	24,50
2. AB-92 szuperbenzin	24,00	2,00	8,3	26,00
3. AB-98 extra szuperbenzin	25,50	2,00	7,8	27,50
4. Eurosuper 95 olmozatlan szuperbenzin	27,00	1,00	3,7	28,00